



Izidorius Tamošaitis

Izidorius Tamošaitis (1889 m. rugpjūčio 24 d. Antakalniškiuose – 1943 m. vasario 6 d. Rešiotų lageryje, Krasnojarsko kraštas) – Lietuvos kunigas, filosofas, visuomeninkas, spaudos darbuotojas, profesorius.

Biografija

Pradžios mokslą įgijo Skirsnemunės pradžios mokykloje. Vėliau mokėsi Raseinių miesto mokykloje. Maskvoje išlaikė keturių klasių egzaminus ir įstojo į Žemaičių kunigų seminariją Kaune. 1912 m. pasiūstas į Peterburgo dvasinę akademiją, kurią 1916 m. baigęs, išvyko į Šveicariją, Fribūro universitetą studijuoti filosofiją. 1920 m. birželio mėn. baigęs filosofijos studijas ir apgynęs disertaciją „Kriteriologijos problema Vladimiro Solovjovo filosofijoje“, gavo filosofijos daktaro laipsnį.

1920 m. rudenį Žemaičių vyskupas Pranciškus Karevičius pakvietė į Kauno kunigų seminariją dėstyti filosofiją. Čia jis dirbo iki 1921 m. 1922 m. lapkričio 25 d. išrinktas Lietuvos universiteto Humanitarinių mokslų fakulteto filosofijos katedros docentu. 1925 m. pakeltas ekstraordinariu, o kiek vėliau (1930 m.) ir ordinariu profesoriumi. 1924 m. pasitraukė iš Kauno kunigų seminarijos ir atsidėjo universitetiniam darbui. Universitete skaitė logikos, psichologijos metafizikos, etikos, religijos filosofijos ir kitų filosofijos dalykų kursą.

Spaudoje bendradarbiavo nuo 1911 m. 1927 m. redagavo laikraštį „Lietuvis“, 1929–1938 m. žurnalą „Vairas“, 1930–1935 m. tęstinį leidinį „Eranus“, rašė straipsnius filosofijos ir teologijos klausimais.

1927 m. kartu su kitais įkūrė tautinės krypties Lietuvių mokytojų sąjungą. 1933 m. įsteigė Socialinių ir politinių mokslų institutą, buvo jo pirmininkas. 1937–1938 m. Lietuvos žurnalistų sąjungos pirmininkas, 1938–1939 m. – Visuomeninio darbo vadybos generalinis sekretorius. Nuo 1934 m. – Tarptautinio filosofų komiteto narys. ^[1]

Izidorius Tamošaitis



Dras Tamošaitis

| | |
|-------------------|--|
| Gimė | 1889 m. rugpjūčio 24 d. Antakalniškiai |
| Mirė | 1943 m. vasario 6 d. (53 metai) Rešiotai, Krasnojarsko kraštas, Rusija |
| Veikla | kunigas, filosofas, spaudos darbuotojas |
| Alma mater | 1916 m. Peterburgo dvasinė akademija 1920 m. Fribūro universitetas |

Žymūs apdovanojimai

Gedimino 3 laipsnio ordinas

Vikiteka Izidorius Tamošaitis

1940 m. birželį sovietams okupavus Lietuvą, grįžo į gimtinę ir čia parsivežė savo biblioteką. Bibliotekoje buvo knygų prancūzų, vokiečių, rusų kalbomis, jo redaguotų žurnalų „Vairas“, „Lietuvis“ ir kt. komplektai. Jis bene vienintelis Lietuvoje prenumeravo rusų emigrantų Paryžiuje leistą filosofijos žurnalą „Sovremenyje zapiski“. 1941 m. birželio 14 d. ištremtas į Sibirą. Žuvo 1943 m. vasario 6 d. Krasnojarsko krašte, Rešiotų lageryje.

Įvertinimas

- Gedimino 3 laipsnio ordinas.

Bibliografija

- Įvadas į filosofiją (1926)

Straipsniai

- Dabarties krizė – žmogaus supratimo krizė (1929)
- Trejopas žinojimas (1930)
- Mūsų gyvenamasai laikas ir auklėjimo uždaviniai (1931–1933)
- Maxo Schelerio etika (1938)

Šaltiniai

1. Žurnalistikos enciklopedija. – Vilnius: Pradai, 1997. – 501-502 psl.

- „Suvažiavimo darbai XX a.“, Lietuvių katalikų mokslo akademija, Vilnius, 2006 m.
- Juozas Kapočius. „Lietuvių enciklopedija 30 tomas“, 1964 m.
- „Lietuvos filosofinės minties istorijos šaltiniai 2 tomas“, Lietuvių mokslų akademija filosofijos, sociologijos ir teisės institutas, Vilnius, 1991 m.
- Gediminas Mikelaitis. „Lietuvos filosofinė mintis chrestomatija“, 1996 m.

Nuorodos

- http://www.leidykla.eu/fileadmin/Problemos/Problemos_74/16-26.pdf^[neveikianti nuoroda]

Rodomas puslapis "https://lt.wikipedia.org/w/index.php?title=Izidorius_Tamošaitis&oldid=7168078"

-

Izidorius Tamošaitis

Tamošaitis Izidorius 1889 08 12 Antkalniškiai (Jurbarko vlsč.) 1943 02 06 Rešotai (Krasnojarsko kraštas, Rusija), lietuvių filosofas, katalikų kunigas, visuomenės veikėjas. Daktaras (1920).

Išsilavinimas ir veikla

1912 baigė Žemaičių kunigų seminariją, įšventintas kunigu. 1916 baigė Dvasinę katalikų akademiją Sankt Peterburge. 1916–20 studijavo Fribūro universitete. Grįžęs į Lietuvą iki 1924 dėstė Žemaičių kunigų seminarijoje Kaune. 1922–40 dėstė Vytauto Didžiojo universitete (iki 1930 Lietuvos universitetas; filosofiją, logiką, psichologiją); profesorius (1924). Redagavo periodinius leidinius Lietuvis (1927), Vairas (1929–38), Eranus (1930–35), bendradarbiavo žurnaluose Ateitis, Draugija, Švietimo darbas, Logos, Lietuvos mokykla, Židinys, Jaunoji Lietuva ir kitur. 1937–38 buvo Lietuvos žurnalistų sąjungos pirmininkas. 1941 sovietų valdžios represuotas, ištremtas į Sibirą.

Izidorius Tamošaitis

Tyrimų sritys ir idėjos

Filosofinėms pažiūroms turėjo įtakos neotomizmas, šv. Augustino idėjos, V. Solovjovas, M. Scheleris. Religinį patyrimą vertino labiau nei intelektualinį. Tyrė 20 amžiaus visuomenės ir kultūros krizę. Viena šios krizės priežasčių laikė pozityvizmą. Išsigelbėjimą matė metafizikos atgaivinime. Nagrinėjo fašistinės valstybės kilmę ir struktūrą, tyrinėjo ir kritikavo marksistinę filosofiją ir materializmą. Vienas tautininkų ideologų. Tautą laikė svarbiausia socialine kategorija; tautos esmė – dvasinis pradas.

Veikalai

Svarbiausi veikalai: Įvadas į filosofiją (1926), Bendroji psichologija (1927), Trejopas žinojimas (1930), Mūsų gyvenamas laikas ir auklėjimo uždaviniai (1931). Gedimino 3 laipsnio ordinas (1928).

Galerija

Straipsnis perpublikuojamas iš 2019 m. rugsėjo 14 d. laikraščio „Draugas“ kultūros priedo.

Visuomenininkas, publicistas, tautininkų ideologas, Kauno universiteto filosofijos profesorius, kunigas Izidorius Tamošaitis gimė 1889 m. rugpjūčio 24 d. Antkalniškių k., Jurbarko r. Pradinę mokyklą baigė Skirsnemunėje, toliau mokėsi Raseinių miesto mokykloje, Kauno gimnazijoje, Žemaičių kunigų seminarijoje (baigė 1912 m., kunigu įšventintas 1914 m.). 1916 m. baigė Peterburgo dvasinę akademiją, 1916–1920 m. studijavo Fribūro (Šveicarijoje) universitete ir apgynė filosofijos daktaro disertaciją apie Vladimiro Solovjovo kriteriologiją (pažinimo teoriją). Šveicarijoje mokėsi kartu su Stasiu Šalkauskiu, Vincu Mykolaičiu-Putinu, Ignu Česaičiu ir kitais.

Grįžęs Lietuvon jis dėstė filosofiją Žemaičių kunigų seminarijoje, dirbo krikščionių demokratų laikraštyje „Laisvė“, redagavo „Lietuvį“, „Vairą“, „Eranus“. 1919 m. kovo 7–13 d. dalyvavo Tautų lygos konferencijoje Berne. Kauno universitete (1924–1940) dėstė filosofijos įvado, bendrosios psichologijos kursus, vėliau dar logiką, etiką, metafiziką, religijos filosofiją, parengė spec. kursus apie Maxo Schelerio sociologiją ir etiką, Tomo Akviniečio sociologiją. Universitete jis vadovavo Bendrosios ir eksperimentinės psichologijos, vėliau – Filosofijos sistemos katedroms. 1927–1929 m. buvo Lietuvos universiteto sekretorius. Pradėjo rašyti 1911 m. „Ateityje“, „Draugijoje“, „Viltyje“; vėliau žurnaluose „Logos“, „Švietimo darbas“, daugiausia savo redaguotame „Vaire“ ir kt.

I. Tamošaitis buvo aukštas, plačiapetis, stambus. Vytauto Didžiojo universiteto studentas Alfonsas Nyka-Niliūnas prisimena, kaip „didelis, didele galva, dideliais plaukais, dideliais akiniais, su dideliu portfeliu dideliais žingsniais į auditoriją įeidavo Izidorius Tamošaitis“. Jis anksti pasižymėjo kaip veiklus organizatorius. Jau Peterburge vadovavo vietinei lietuvių studentų draugijai, buvo Fribūre veikusios „Lithuania“ draugijos pirmininkas. Laikomas vienu iš ateitininkų sąjūdžio pradininkų, vienu iš artimiausių Prano Dovydaičio bendradarbių. Lietuvoje vadovavo Šv. Vincento draugijai, Žurnalistų sąjungai (nuo 1938 m.). Kartu su kitais įsteigė Lietuvių kalbos draugiją (1925), Lietuvių mokytojų tautininkų sąjungą (1927), Socialinių ir politinių mokslų institutą (1930) ir kitas organizacijas. Dalyvavo tarptautiniuose filosofų kongresuose Prahoje (1934 m.; ten buvo išrinktas Tarptautinio filosofų komiteto nariu) ir Paryžiuje (1937). 1924 m. dalyvavo Immanuelio Kanto gimimo 200 m. sukakties minėjime Karaliaučiaus universitete (kur kartu vyko su universiteto docentu Antanu Smetona, dėščiusiu etiką ir senovės filosofiją).

Vincas Trumpa rašė, kad daugiausia I. Tamošaičio iniciatyva dėstyti į Lietuvos universitetą Kaune buvo pakviestas prof. Levas Karsavinas.

Izidorius Tamošaitis ir Vincas Mykolaitis-Putinas 1922 m. Fribūre. V. Mykolaičio-Putino memorialinio buto-muziejaus nuotrauka.

Atskirų knygų I. Tamošaitis neišleido, išskyrus studentų mokymosi reikalams išspausdintus logikos, filosofijos įvado, psichologijos paskaitų kursus, bet įvairiuose leidiniuose paskelbė gausybę studijų ir straipsnių. Visus I. Tamošaičio darbus galime skirstyti į kelias temų grupes: apie filosofiją apskritai, jos metodą, idėjas („Religijos

filosofija“, 1930); apie vertybių filosofiją („Vertybių filosofija“, „Žmogus ir vertybių pasaulis“, 1933); apie žymias asmenybes (Platoną, Goetę, Hegelį, Jakštą, Maironį, Vaižgantą, Masaryką, Schelerį ir kt.); apie politinės bei socialinės filosofijos klausimus (tautą, vyraujančias ideologijas: „Tautininkų ideologijos gairės“, „Komunizmas ir krikščionybė“, 1937); asmens ir visuomeninio veikimo bei ugdymo kelius („Mūsų gyvenamasai laikas ir auklėjimo uždaviniai“, 1931–1933).

Lietuvos kultūros tyrimų institutas 2010 m. išleido I. Tamošaičio „Rinktinius filosofinius raštus“ (sudarytoja Gražina Pranckietytė), kuriuose paskelbti reikšmingiausi mąstytojo straipsniai.

I. Tamošaičio mintys apie visuomeninį ugdymą – tai visų pirma ieškojimas išeities iš bendros politinės, filosofinės, kultūros krizės, iš filosofijos bei mokslų susiskaldymo. Jis turbūt daugiausia tarpukario Lietuvoje yra rašęs apie bedugnėje atsidūrusio to meto žmogaus ir visuomenės situaciją, vadinamąją visuotinę kultūros krizę. Minčių apie ją buvo persunkta anuometinė Vakarų filosofija, literatūra bei socialinės teorijos (H. Ibsenas, A. Strindbergas, L. Tolstojus, F. Dostojevskis, F. Nietzsche, N. Berdiajevas, O. Spengleris ir kt.). Nusakydamas krizę I. Tamošaitis remiasi rusų filosofo Nikolajaus Berdiajevo apibūdinimu: „kai žmogus atitrūko nuo dvasinio centro, tai jis atitrūko ir nuo savo gelmių bei perėjo į gyvenimo periferiją. Nutolimas nuo centro darė žmogų vis paviršutiniškesnį; tokia decentralizacija sugriovė jo organiškumą. Žmogus pasirodė sunaikintas ir išdūlėjęs“. Nors ir turėdamas visapusiškai išmokslintą protą, žmogus nebeįstengia suvokti staigių permainų ir besikeičiančių įvykių. Dvasiniame gyvenime ima įsivyrėti disharmonija. „Mirties kirminas graužia, negailestingai naikina šių dienų istorijos lapus. Nedarnios, o jau tuo pačiu nevaisingos visos žmogaus veikimo sritys nesulaikomai slenka į bedugnę: aiškiausiai yra jaučiamos vidujos ir laukujos katastrofos“ („Šių dienų mokslo pasidairius“, 1927).

Izidorius Tamošaitis.

Krizės jautimas gimdė mintį, kad žmogus yra bejėgis ir stiprino jo nihilizmą, nusivylimą. Protas ir mokslas niekinami, žmogus ir jo nenašus darbas pajuokiami, o negalė keliama į padanges. Ta negalė primetama visoms gyvenimo sritims. Negalėdamas suprasti tikros kultūros vertės, „žmogus traukiasi atgal, it tam tikras kirminas į savo lukštą“. Krizės akivaizdoje, I. Tamošaičio manymu, problema tapo visų pirma pati kultūra. Nes kai įvyksta skilimas tarp žmogaus ir jo sukurtų daiktų, kai jie tampa žmogui svetimi ir net jam priešiški, tada atsiranda kultūros krizė, apie kurią „šiandien net ir žvirbliai ant stogų pradeda čirškėti“ („Dabarties mokykla ir pedagogikos uždaviniai“, 1931).

Didžiausia naujųjų laikų žmogaus nuodėmė – minties apostazė, nusigręžimas nuo religijos, nuo absoliuto, noras pačiam tapti absoliutu. Pats suskilęs suskaldytas naujųjų laikų žmogus „skaldo į šipulius pasaulį, visuomenę, valstybę. Jis mokslinį žinojimą atskelia nuo jo pamatų, nuo filosofinio žinojimo, o šį pastarąjį atplėšia nuo jo tikrojo šaltinio, nuo religinio žinojimo“. Dėl to suiro vertybių hierarchija, absoliutinamos reliatyviosios vertybės. Krizę nulėmė kultūros vienpusiškumo iškėlimas – tautoje ekonomikos kaip aukščiausios vertybės, politikoje – totalitarizmo, etikoje – reliatyvizmo, mene – dekadentizmo; suiro vertybių hierarchija, nutrūko dvasiniai visuomenės saitai. Kultūra išgyveno didžiausią krizę dėl to, kad „pasidavusi pozityvizmo įtakai ji susiaurėjo, nuturto“. Suskilusi į filosofinę, etinę, religinę sritis kultūra tapo tuščia, pavirto civilizacija, nes jai trūksta kultūros turinio. Kultūros idealas nusmuko iki materialinės kultūros idealo, dvasiniame gyvenime įsigalėjo nihilizmas, nusivylimas, skepticizmas, pats žmogaus buvimas tapo pilnas nežinios, netikrumo, kupinas pavojų jausmo. I. Tamošaičio žodžiais, „dabarties surūgęs žmogus yra piktas. Jis

kaip rudens musė skaudžiai kandžiojasi“. Tai kovos žmogus. Jis kovoja su Dievu, su žmonėmis, su gamta, pats su savimi. Kovoja valstybės su valstybėmis, tautos su tautomis, religijos su religijomis, nekalbant apie saiko nepripažįstančių partijų kovą.

Izidorius Tamošaitis dešinėje Kaune.

Filosofas vaizdžiai sakė, kad „dabarties žmogus, maištininkas, pasipūtęs ir išdidus, prilipo liepto galą“. Nežinojimas, ką reikia daryti gyvenime, buvo labai būdingas anuometiniam žmogui. Kokius išėjus būdus iš krizės siūlė I. Tamošaitis?

Reikia pasakyti, kad jis buvo ne sausas filosofas teoretikas, o kaip kiti mūsų prieškario mąstytojai, išminties ieškojo gyvenime, patį gyvenimą stengėsi perkeisti pagal skelbiamas idėjas. I. Tamošaičio manymu, gyvenimo pertvarkymas priklauso nuo ugdymo, tad krizės įveikimo svarbiausias būdas – ugdyti žmogaus idealus ir vertybes. Net suskilusiame gyvenime jis pastebėjo kitokios būties ilgesį. „Iš demoniškos puikybės tvaiko atbudęs žmogus pradeda bodėtis ar net bjaurėtis jo paties suskaldytu pasauliu, visuomene, susprogdinta valstybe“. Net Karlo Marxo jokių luomų nepripažįstanti valstybė yra prarastojo rojus pasiilgimas. Ieškodamas naujų kultūros formų žmogus užsidega „idealizmo renesansu“, ima siekti gyvenimo prasmės kaip vertybių realizavimo ar tarnavimo vertybėms. Realizuodamas aukščiausias vertybes žmogus vykdo savo paskirtį. O paskirtis – morališkai vertingos asmenybės suformavimas. I. Tamošaitis, nusižiūrėjęs į Schelerį, vertybę vadino „šaukliu, kuris nurodo objekto prigimtį, tai sritis tyrų, idealių esmių, nepriklausančių nuo laiko ir erdvės“.

Vertybės realizavimas priklauso nuo to, kaip žmogus ją suvokia. Jei žmogus dirba vertingą darbą, bet nesupranta jo reikšmės, jis negauna jokio moralinio nuopelno. Moraliniam charakteriui svarbios vertybės, kurias stengiamasi įgyvendinti. Todėl būtina stiprinti valią, plėtoti gabumus, ugdyti artimo meilę. „Vertybių pažinimas, vertybių telkimas savyje ir ugdymas kituose“ – tai esą turėtų būti pagrindinis kiekvieno pedagogo uždavinys. Tada ir mokykla galėtų perkeisti miesčioniškąjį žmogaus tipą – savanaudiškumo, gobšumo, naudos ieškojimą Viduramžiams būdingu pasiaukojimu dėl kitų gerovės.

Juozas Zikaras. Izidoriaus Tamošaičio bareljefas.

Kitas nuolatinis I. Tamošaičio rūpestis buvo tautos kaip socialinio organizmo stiprinimas ir vienijimas. Jam atrodė, kad demokratinė valstybės struktūra paralyžiuojanti tautos charakterį, nes ją skaldo ir silpnina, o „valstybę skandina kovojančių partijų rietenose“. Todėl filosofas palaikė ne fašizmą (dėl ko jam kartais prikašiojama), bet tvirtos valstybės struktūras ir pasisakė prieš anarchiją bei chaosą skleidusį komunizmą. Tvirta valstybė galinti įveikti klasių kovą ir „įvesti bendruomeninį gyvenimą, kuriame vieni kitiems padėtų“ („Šių dienų žmogus“, 1937). Demokratiška parlamentinė valstybės forma esanti įmanoma ten, kur dar neišblėsusi tautos ir valstybės didybės sąmonė. Tautą sustiprinti galintys autoritetai, kurių svarbiausias bruožas – „galėjimas įsakyti“. Autoritetų ir vadų I. Tamošaitis ieškojo tarp žymių asmenybių ir net rašytojų,

pavyzdžiui, kėlė Adomo Jakšto žodžių ir darbų darną, Maironio „stiebimąsi į aną pasaulį“, Vaižganto pasiaukojimą „stovėti pareigų sargyboje“.

I. Tamošaitis buvo veiklus Tautininkų sąjungos narys, palaikė artimus ryšius su prezidentu A. Smetona. Kartu su Juozu Tumu-Vaižgantu jis buvo tarp dvasininkų, labiausiai rėmusių prezidentą.

Filosofiniais raštais I. Tamošaitis neprilygsta mūsų žymiausiems XX a. pirmos pusės mąstytojams (S. Šalkauskiui, A. Maceinai, J. Girniui), bet kartu su kitais tvirtai užima antrą grandį Lietuvos filosofiniame ir visuomeniniame gyvenime. Nors ambicijos ir partinis susiskaldymas neleido jam dirbti kartu su krikščionimis demokratais ir ateitininkais, jis krikščioniškąją etiką laikė aukščiausia vertybe ir savo mintis grindė krikščioniška pasaulėžiūra.

Norite nepraleisti svarbiausių naujienų? Prenumeruokite naujienlaiškį:

Jūsų el. pašto adresas

Susipažinau su taisyklėmis.

Registruotis

1940 m., sovietams okupavus Lietuvą, I. Tamošaitis grįžo į gimtinę. Parsivežė ir savo didžiulę biblioteką, kurioje buvo knygų (daugiausia filosofinių) prancūzų, vokiečių, rusų kalbomis, jo redaguotų žurnalų „Vairas“, „Lietuvis“ ir kitų periodinių leidinių komplektai. Jis bene vienintelis Lietuvoje prenumeravo rusų emigrantų Paryžiuje leistą filosofijos žurnalą „Sovremenyje zapiski“. Profesorius padovanojo Vaižgantui Humanitarinių mokslų fakulteto studentų komisijos išleistą ir dauginimo aparatu išspausdintą logikos kursą, kurį skaitė 1925 m. pavasario semestre, su tokiu įrašu: „Brangiam Draugui – Kan. J. Tumui pirmus šiuos mėginimus skiria autorius. Kaunas 6.X.1925“. Deja, ši vertinga biblioteka neišliko. Po karo nedidelę dalį knygų ir spaudinių išgelbėjo poetas Jonas Juškaitis.

I. Tamošaičio likimas panašus į žymiausių Nepriklausomos Lietuvos visuomenės ir mokslo veikėjų gyvenimo kelią. 1940 m. birželio 14 d. sovietinių okupantų suimtas kaip asmuo „be konkretaus užsiėmimo ir propagandos ministras“, išvežtas į Sibirą, mirė 1943 m. vasario 6 d. Rešiotų lageryje, Krasnojarsko krašte. Jo palaidojimo vieta nežinoma.

Dabar, kai ir Lietuvoje vis palankiau vertinamas prezidentas A. Smetona, verta nuodugniau susipažinti su jo artimo bendražygio, išminties ieškojusio profesoriaus, tautos mylėtojo ir ugdytojo, skvarbios minties publicisto, veiklaus organizatoriaus, krikščioniškųjų vertybių puoselėtojo Izidoriaus Tamošaičio darbais ir veikla.

Už nuotraukas autorius dėkoja I. Tamošaičio giminaitei Genovaitei Antanaitienei.

Izidorius Tamošaitis „Rinktiniai filosofiniai raštai“

Izidorius Tamošaitis

„Rinktiniai filosofiniai raštai“

Sudarytoja: Gražina Pranckietytė

Leidykla: Lietuvos kultūros tyrimų institutas

Metai: 2010

Puslapiai: 400

ISBN 978-9955-868-31-6

Pasirodė jau septinta knyga iš Lietuvos kultūros tyrimų instituto leidžiamos serijos, skirtos Lietuvos filosofijos istorijai, paminklams ir tyrinėjimams. Ko gero, Izidorius Tamošaitis nėra itin plačiai žinomas filosofas, tad rinktinių raštų įvade Gražina Pranckietytė supažindina skaitytoją su filosofiniais Izidoriaus Tamošaičio svarstymais. Rinkinyje pateikiami filosofo straipsniai, skelbti įvairiuose periodiniuose leidiniuose, daugiausia Vaire, Eranus, Logos, Židinyje, Tautos mokykloje nuo 1921 m. iki 1938 m., ir suskirstyti į keturias dalis: filosofijos samprata ir raida; kultūros krizė ir keliai jai įveikti; vertybių filosofija; žmogaus problema. Per septyniolika metų rašyti straipsniai aprėpia visą filosofo kūrybą: pradedant filosofijos doktorato disertacijos „Iš Vladimiro Solovjovo kriteriologijos“ pagrindu rašytais straipsniais, Vytauto Didžiojo universitete skaitytų paskaitų kursais – iki darbų, skirtų savojo meto problematikai.

Tamošaitis buvo vienas iš svarbiausių tautininkų ideologų. Tad dalis rinkinio straipsnių aptaria socialinio ir valstybinio gyvenimo struktūrų krizę, tautos vado, tautos ir žmogaus, tautinės valstybės ir žmogaus problemas. Minėtieji klausimai skleidžiami pasitelkus platų kontekstą. Pateikiami pavyzdžiai iš Sovietų Rusijos bolševizmo, Italijos fašizmo, Vokietijos nacionalsocializmo.

Beje, ieškant įtakų, pasak A.Sverdiolo, Izidorius Tamošaitis rėmėsi Maxo Schelerio idėjomis, jį gausiai cituodavo ir atpasakodavo dėstydamas filosofijos įvadą, etiką ir socialinę filosofiją, rašydamas straipsnius įvairiais filosofijos ir pasaulėžiūros klausimais.

Vidas Dusevičius

Pasidalink

| DETALŪS METADUOMENYS | |
|---|---|
| Dokumento sudarytojas (-ai) | Vyriausiasis specialistas Romanas Semaška, Dariaus ir Girėno g. 96, 74187 Jurbarkas |
| Dokumento pavadinimas (antraštė) | Pasiūlymas |
| Dokumento registracijos data ir numeris | 2024-09-12 Nr. ŠS9-107 |
| Adresatas | Švietimo, kultūros ir sporto skyrius, Dariaus ir Girėno g. 96, 74187 Jurbarkas |
| Registratorius | Vyriausiasis specialistas Aida Bliundžiuvaitienė |
| Veiksmo atlikimo data ir laikas | 2024-09-12 11:22:33 |
| Dokumento nuorašo atspausdinimo data ir jį atspausdinęs darbuotojas | 2024-09-12 atspausdino Vyriausiasis specialistas Aida Bliundžiuvaitienė |

Nuorašas tikras
Jurbarko rajono savivaldybės administracija
2024-09-12